

Dönemi : 1

Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı :

569

**1965 malî yılı bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarına yetki veren 19 . 2 . 1965 günlü ve 544 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu
(Millet Meclisi 1/822; Cumhuriyet Senatosu 1/524)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-63/1149

16 . 3 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 11 . 3 . 1965 tarihinde kararlaştırılan «1965 yılı bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarına yetki veren 19 . 2 . 1965 günlü ve 544 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Suad Hayri Ürgüplü
Başbakan

GEREKÇE

Birinci madde ile, onikide bir tahdidine tabi bulunmayan tertiplerin sayısı artırılmakta ve Maliye Bakanlığı zorunlu hallerde tahdidi kaldırmak ve yeni limit tesbiti hususunda yetik verilmektedir.

İkinci madde ile, yatırım bütçesinden idarelerin mütat ve devamlı harcamalarına da imkân sağlanmakta, ayrıca 1965 programına dâhil işlerden derhal başlanmasında Bakanlar Kurulunca zaruret ve fayda görülenlerin yalnız ihalesine değil, fakat gerekiyorsa emaneten başlanmasına ve ihaleten olsun, emaneten olsun başlanmış işlere ait tediyelerin icrasına mezuniyet verilmektedir.

Ayrıca, müstakil bütçeli idarelere yatırım tertiplerinden yapılacak sübvansiyonların tediyesi lüzumu vuzuh ile belirtilmektedir.

Üçüncü maddenin (B) fıkrasındaki değişiklik 1964 malî yılı Bütçe Kanuna bağlı (N) ve (S) işaretli cetvellerin metne ilâvesinden ibarettir.

Dördüncü madde tahsil edilen Devlet gelirlerinin 1964 bütçe kanunlarına ekli (B) cetvelindeki tertiplere değil de Maliye Bakanlığınca belirtilecek ustiplere irat kaydedilmesini öngörmektedir.

Beşinci madde, T. C. Merkez Bankası tarafından Hazineye açılacak kısa vâdeli avansın limitini 1964 malî yılındakine nazaran % 50 oranında artırmaktadır.

Filhakika harcama yönünden yüklü bir ay olan Mart ayı nakit ihtiyacının, 544 sayılı Kanunla kabul edilen % 25 limit artırımı ile karşılanamayacağı anlaşılmış bulunmaktadır.

Karma Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Karma Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/822

Karar No. : 34

18 . 3 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «1965 malî yılı bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarına yetki veren 19 . 2 . 1965 günlü ve 544 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle incelendi ve görüşüldü;

1964 yılı bütçesi esas alınarak harcama yetki veren 544 sayılı Kanunun zamanın darlığı sebebiyle acele hazırlanmasından tatbikatta zorluklar çıkmıştır. Bu zorlukların izalesi gayesiyle hazırlanan bu kanun tasarısında; onikide bir tahdidi dışında kalan tertipler artırılmakta, zorunlu hallerde limit tesbiti hususunda Maliye Bakanlığına yetki tanımakta, mütat yatırımlara imkân sağlanmakta, zaruret halinde emaneten ve ihaleten işlere ait tediyeye cevaz verilmekte, 1964 Bütçe Kanununa bağlı (N) ve (S) işaretli cetveller 544 sayılı Kanun metnine ilâve edilmekte, gelirlerin 1964 bütçesine değil Maliye Bakanlığınca belirtilecek tertiplere kaydedilmesi ve Merkez Bankasının Hazineye açacağı kısa vâdeli avansların Mart ayının harcama aylarından biri olması dolayısıyla % 50 ye yükseltilmesi derpiş olunmaktadır.

Ancak, 544 sayılı Kanunun harcama yapılamıyacak maddelerini gösteren (1) sayılı cetvelinde 31.210 neu, «Köy elektrikleştirilmesi için döner sermaye teşkil etmek üzere Etibanka» maddesinin mevcudiyetinin mühim bir hizmetin aksamasına sebeb olduğu bu tasarının hazırlanmasından sonra anlaşılmiş, bu sebeple madde harcama yapılamıyacak kısımdan çıkarılarak 544 sayılı Kanunun (2) sayılı cetveline eklenen tertiplerine konması ve böylece onikide bir tahdidinden de müstesna kılması sağlanmıştır. Madde buna göre yeniden tedvin olunmuştur.

1964 bütçesiyle bağlı kalmak üzere Maliye Bakanlığına açık yetki tanıyan maddeler ile diğer maddeler içinde bulunduğumuz siyasi atmosferin olabilecek sürprizli malî külfetleri de göz önünde tutularak aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Aydın	Sakarya	Nevşehir	Ankara
<i>İ. Sezgin</i>	<i>N. Bayar</i>	<i>A. B. Numanoğlu</i>	<i>M. Ete</i>
Ankara	Aydın	Bursa	Trabzon
Söz hakkım saklı	Söz hakkım mahfuzdur.	<i>A. Türkel</i>	<i>E. Dikmen</i>
<i>N. Ağırnash</i>	<i>O. Apaydın</i>		
Denizli	Diyarbakır	Erzincan	Erzurum
<i>C. Akyar</i>	<i>H. Güldoğan</i>	<i>H. Atabeyli</i>	<i>N. Diler</i>
İstanbul	Gümüşane	İstanbul	İzmir
<i>H. E. Özden</i>	<i>N. Küçük</i>	<i>M. Güven</i>	<i>N. Kürşat</i>
Konya	Manisa	Mardin	Mardin
Muhalifim.	<i>H. Kubat</i>	Söz hakkım mahfuzdur.	<i>E. K. Aybar</i>
<i>R. Özal</i>		<i>Ş. Aysan</i>	
Tabii Üye	Yozgat	Rize	Sakarya
1 nei madde son	<i>İ. Yeşilyurt</i>	<i>E. Y. Akçal</i>	<i>M. Gürer</i>
fıkrasına muhalifim.			
<i>S. Küçük</i>			

Trabzon
A. Ş. Ağanoğlu

Balıkesir
Muhalefet şerhim eklidir.
A. A. Bolak

Van
Söz hakkım saklıdır.
F. Melen

Erzurum
Söz hakkım mahfuzdur.
A. Şenyurt

Kars
Muhalifim.
K. Okyay

Konya
H. C. Yılmaz

Bilecik
Ş. Binay
İmzada bulunamadı.

Muhalefet Şerhi

1. — Tasarının 1 nci maddesinin son fıkrası ile yürütme organına verilmek istenen yetki, 544 sayılı Kanunun tedvinine hâkim olan zaruretlerin hududunu aşan ve Muhasebei Umumiye Kanununun 45 nci maddesinde yer alan temel prensibe aykırı olan bir yetkidir. Menfi emsal olacağı sebebi de eklenince taraflı olmaya imkân yoktur. Parlâmentonun sarahaten mezuniyet itası yerine, icraya zaruretleri takdir yetkisini vermesine aykırı reye sahibim.

2. — Tasarının 4 ncü maddesinde yapılmak istenen değişiklik Devlet gelirinin irat kaydedileceği tertiplerin tâyini yetkisinin yürütme organına verilmesi hususudur. Bu hüküm de bütçe hukuku anlayışına ve Muhasebei Umumiye Kanununun 6, 28, 39 ve 40 nci maddelerinde yer alan prensiplere aykırıdır. Vergi mükellefinin, ödediği vergilerin ve diğer Devlet gelirlerinin hangi tertiplere irat kaydedeceğini kanunla bilmesi esasını Maliye Bakanlığının takdirine devretmekte isabet görmüyorum.

Balıkesir Milletvekili
Ahmet Aydın Bolak

Hükümet tasarısı

1965 mali yılı bütçeleri kanunlaşuncaya kadar Devlet harcamalarına yetki veren 19.2.1965 günlü ve 544 sayılı Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 19.2.1965 günlü ve 544 sayılı Kanunun birinci maddesine ekli (2) sayılı cetvelden aşağıdaki tertip numaraları ve ibareler çıkarılmıştır.

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi
13.000	13.352	Tarımsal mücadele sağlık araç, gereç ve ilaç alımları ve giderleri
14.000	14.827	İhale ile yapılacak mücadele işleri giderleri
16.000	16.450	Dış memleketlerde Türk kültür varlığını koruma ve tanıtmaya giderleri
21.000	}	Teknik personel ücretleri
22.000		
23.000		
36.000	36.110—36.140	İç Devlet borçları
36.000	36.210—36.230	Dış Devlet borçları
36.000	36.300	Geçen yıllar borçları
36.000	36.400	İlâma bağlı borçlar
36.000	36.601—36.602	Geriverilecek paralar
Aynı cetvele aşağıdaki tertipler eklenmiştir :		
14.000	14.510	Kurs giderleri
14.000	14.520	Burs giderleri
16.000	16.450	Dış memleketlerde Türk kültür varlığını koruma ve tanıtmaya giderleri (R) işaretli cetvelde Maliye Bakanlığınca tanınan aktarma yetkisi saklıdır.)
16.000	16.610	Örtülü ödenek
16.000	16.620	Gizli haber alma giderleri
16.000	16.810—16.861	Bakım ve küçük onarım giderleri
32.000	32.100	Kamulaştırma ve satınalma bedelleri
34.000	34.310	İl özel idarelerine transfer (Köy içme suları için nakdi ve aynı yardım miktarı Bayındırlık Bakanlığınca tesbit olunur)
36.000		Borç ödemeleri bölümüne dâhil tertipler
—	—	Hastalıklarla savaş ve tarımsal mücadele hizmetleriyle ilgili «Ulaştırma», «Taşıt işletme ve onarım giderleri» ile bu hizmetlerle alakalı «Geçici görev yollukları»
—	—	5 nci maddede taahhüde girişme yetkisine konu olan tertipler.

Bu cetvelde yer almayan tertiplerde onikide bir tahdinin kaldırılmasını gerektiren zorunlu sebeplerin zuhuru takdirinde harcama limitini belirtmeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

MADDE 2. — Aynı kanunun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1965 Mali yılından önce yapılmış yatırım ihalelerine, başlanmış emanet usulü ile yapılmakta olan işlere ve harcaması yatırım bütçelerinden yapılan etüt proje, atelye, şantiye ve işletme hizmetleri, makina, teçhizat ve taşıt onarımları gibi devamlı ve mütat faaliyetlerin gerektirdiği, (R) işaretli cetvele uygun gider ve alımlara, işçi istihkakları ve yolluklarına ayrıca 21 000, 22 000 ve

Karma Bütçe Komisyonunun değişikliği

1965 mali yılı bütçeleri kanunlaşımına kadar Devlet harcamalarına yetki veren 19.2.1965 günlü ve 544 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 19.2.1965 günlü ve 544 sayılı Kanunun birinci maddesine ekli (1) sayılı cetveldен aşağıdaki tertip numaraları ve ibareler çıkarılmıştır.

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi
31.000	31.210	Köy elektrikleştirilmesi için döner sermaye teşkil etmek üzere Etibanka
Aynı kanunun birinci maddesine ekli (2) sayılı cetveldен aşağıdaki tertip numaraları ve ibareler çıkarılmıştır.		
13.000	13.352	Tarımsal mücadele sağlığı araç, gereç ve ilaç alımları ve giderleri
14.000	14.827	İhale ile yapılacak mücadele işleri giderleri
16.000	16.450	Dış memleketlerde Türk kültür varlığını koruma ve tanıtma giderleri
21.000	}	Teknik personel ücretleri
22.000		
23.000		
36.000	36.110—36.140	İç Devlet borçları
36.000	36.210—36.230	Dış Devlet borçları
36.000	36.300	Geçen yıllar borçları
36.000	36.400	İlâma bağlı borçlar
36.000	36.601—36.602	Geriverilecek paralar

Aynı cetvelde aşağıdaki tertipler eklenmiştir :

14.000	14.510	Kurs giderleri
14.000	14.520	Burs giderleri
16.000	16.450	Dış memleketlerde Türk kültür varlığını koruma ve tanıtma giderleri (R) işaretli cetvelde Maliye Bakanlığınca tanınan aktarma yetkisi saklıdır.)
16.000	16.610	Örtülü ödenek
16.000	16.620	Gizli haber alma giderleri
16.000	16.810—16.861	Bakım ve küçük onarım giderleri
31.000	31.210	Köy elektrikleştirilmesi için döner sermaye teşkil etmek üzere Etibanka
32.000	32.100	Kamulaştırma ve satınalma bedelleri
34.000	34.310	İl özel idarelerine transfer (Köy içme suları için nakdi ve aynı yardım miktarı Bayındırlık Bakanlığınca tesbit olunur)
36.000		Borç ödemeleri bölümüne dâhil tertipler
—	—	Hastalıklarla savaş ve tarımsal mücadele hizmetleriyle ilgili «Ulaştırma», «Taşıt işletme ve onarma giderleri» ile bu hizmetlerle alakalı «Geçici görev yollukları»
—	—	5 nci maddede taahhüde girişme yetkisine konu olan tertipler.

Bu cetvelde yer almayan tertiplerde onikide bir tahdidinin kaldırılmasını gerektiren zorumlu sebeplerin zuhuru takdirinde harcama limitinin belirtmeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

23 000 nci bölümlere dâhil teknik personel ücretlerine ve geçici görev yolluklarına ait ödemelere devam olunur.

Tabii âfetler sonucu hâsıl olan hasarın telâfisi amacıyla yeniden girişilecek emaneten inşaat ve büyük onarım işleri için gerekli ödemeler, malî yıldan önce başlamış olma kaydından müstesnadır.

Bakanlar Kurulu, 1965 programına dâhil yatırımlardan derhal başlanmasında zaruret ve fayda görülenler hakkında Dairelere, taahhüde girişmek veya emaneten başlamak ve gerekli harcamaları yapmak için yetki verebilir.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 22 891 nci maddesinden Orta - Doğu Teknik Üniversitesine, Sanayi Bakanlığı bütçesinin 21 210 ncu maddesinden Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne, aynı bütçenin 21 440 nci maddesinden Elektrik İşleri Etüt İdaresine, Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinin 22 564 ncu İl ve Köy yolları yapımı maddesinden valiliklere, 1965 programındaki miktarları geçmemek kaydıyla ihtiyaç nisbetinde ödeme yapılır.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin 22 620 nci «Enfrastrüktürün gerektirdiği her türlü giderler» maddesinden yapılacak harcamalara devam olunur. Bu madde unvanında Maliye Bakanına tamman aktarma yetkisi saklıdır.

MADDE 3. — Aynı kanunun üçüncü maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) 1964 malî yılı Bütçe kanunlarına bağlı (D), (N) ve (S) işaretli cetvellere dâhil kadrolar ile (E) işaretli cetvellerde gösterilmiş tertiplerden 1964 malî yılı için Bakanlar Kurulu kararı ile alınmış geçici hizmetli kadroları 1965 yılı bütçesi kanunlaşıncaya kadar yürürlükte kalır.

MADDE 4. — Aynı kanunun dördüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Yürürlükteki mevzuat gereğince Devlet gelirlerinin (Katma bütçeler gelirleri dâhil) yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur. Tahsilâtın irat kaydedileceği tertipler Maliye Bakanlığınca belli edilir.

MADDE 5. — Aynı kanunun sekizinci maddesinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Hazineye açılacak kısa vâdeli avans limitini artıran nisbet % 50 olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

11 . 3 . 1965

Başbakan <i>S. H. Ürgüplü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>H. Ataman</i>	Devlet Bakanı <i>M. Altınsoy</i>
Devlet Bakanı <i>Ş. Inal</i>	Adalet Bakanı <i>İ. Baran</i>	Millî Savunma Bakanı <i>H. Dinçer</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. H. Akdoğan</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Işık</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Bayındırlık Bakanı <i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>F. Sükan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	Tarım Bakanı <i>T. Kapanlı</i>
Ulaştırma Bakanı <i>M. San</i>	Çalışma Bakanı <i>İ. S. Çağlayançıl</i>	Sanayi Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Em. ve Ta. Kay. Bakanı <i>M. Turgut</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>Ö. Z. Dorman</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>R. İskenderoğlu</i>	(Köy İşleri Bakanı <i>S. Öztürk</i>	

C. Senatosu

(S. Sayısı : 569)

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

